

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ  
ЖИТОМИРСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ  
імені Івана Франка

Методичні рекомендації до семінарських занять з  
культурології для студентів історичного факультету  
денної форми навчання

Укладачі:  
Поліщук О.П.  
Краснобока Т.В.

Житомир – 2018

Рекомендовано до друку рішенням вченої ради  
Житомирського державного університету імені Івана  
Франка  
від 25 червня 2018 р (Протокол № 16).

**Рецензенти:**

**Жукова Н.А.** – доктор культурології Інституту  
культурології Національної академії мистецтв України.

**Мельничук В.В.** – кандидат філософських наук

**Поліщук О.П., Краснобока Т.В.**

Методичні рекомендації до семінарських занять з  
культурології для студентів історичного факультету денної  
форми навчання. – Житомир: Вид-во ЖДУ, 2018. – 24 с.

## **ЗМІСТ**

|                                                                       |           |
|-----------------------------------------------------------------------|-----------|
| <b>ВСТУП</b>                                                          | <b>4</b>  |
| <b>ЗМІСТ І ПЛАНИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ</b>                              | <b>7</b>  |
| <b>ІНСТРУКТИВНО-МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ<br/>ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО СЕМІНАРУ</b> | <b>18</b> |
| <b>ЕКЗАМЕНАЦІЙНІ ПИТАННЯ</b>                                          | <b>21</b> |

## ВСТУП

ПРЕДМЕТОМ вивчення курсу «Культурологія» є:

- закономірності, основні періоди, специфічні риси, основні елементи та історична обумовленість розвитку культури і процесу становлення людини й людства;
- системи культурних цінностей, напрацьовані людством в діяхронії та синхронії, в тому числі у 6 культурних регіонах, за класифікацією ЮНЕСКО, сучасного функціонування культури всіх країн світу;
- сутність аксіологічного та функціонального методологічних підходів при вивченні культури; культурологічні теорії та концепції, сформовані в різні періоди генезису суспільства; способи розв'язання основних культурологічних проблем (онтологічних, феноменальних – морально-етичних, естетико-художніх, релігійних тощо) у працях мислителів, чий доробок є складовою загального поступу людства і генезису людської думки.

## МЕТА І ЗАВДАННЯ КУРСУ

Основна **мета** викладання курсу: оволодіння знаннями за допомогою інтегрування напрацювань всіх наукових дисциплін, які вивчають людське буття як духовне і соціальне явище з глибоким культурологічним акцентом та стимулювання у них розвитку стратегій образного мислення. Відтак, це передбачає ознайомлення студентів з основами теорії та історії культури, з основними етапами та особливостями розвитку культури різних періодів історичного поступу людства та генезису локальних культур.

Основні **завдання** курсу:

Підвищити рівень культурно-духовного розвитку студентської молоді, збагатити і розширити гуманітарну

підготовку майбутнього фахівця; сформувати в студентів цілісне бачення світового культурного процесу як способу людської представленості у світі; прищепити студентам любов до української культури.

У результаті засвоєння дисципліни студенти повинні:

**Знати:** зміст основних категорій і понять культурології; загальні відомості щодо соціокультурного процесу та його генотипії, спектру оцінок щодо витоку і перспектив культури (стадіальне та полілінійне бачення); основні закономірності культурогенезу та етногенезу; особливості культурних епох, їхні духовні цінності та пріоритети; досягнення у різних галузях духовної культури – моральної, естетичної тощо сфери, видатні пам'ятки культури; художні стилі і шедеври художньої культури, види і жанри мистецтв, їхню художню мову; провідних діячів мистецтва, науки, інших елементів культури, які визначають характер й особливості соціокультурного процесу тієї чи іншої епохи, культурного регіону тощо.

**Вміти:** аналізувати явища матеріального і духовного життя людства загалом та локальних культур зокрема; розрізняти світобачення і світорозуміння кожної культурно-історичної епохи в розвитку європейської спільноти; орієнтуватися у різноманітті виявів духовної культури та її складових; усвідомлювати природу і специфіку морально-правової, наукової, художньої, інформаційної тощо культури; різних напрямів естетичної діяльності, художньої творчості й видів мистецтв; збагачувати власну духовну культуру шляхом самоосвіти, творчо працювати над поглибленням культурно-освітнього тезаурусу, знань і вдосконаленням себе як духовно розвинутої особистості.

## ОСНОВНІ РОЗДІЛИ ДИСЦИПЛІНИ

*Модуль 1. Теорія культури.* Культурологія як система знань про культуру. Культурогенез та етногенез. Взаємозв'язок культури і цивілізації. Феномени культури.

*Модуль 2. Генезис та генотипія культури.* Культура людини доісторичних часів. Давні культури Сходу та їх зв'язок з індійським, далекосхідним, арабомусульманським культурними регіонами сучасності. Антична культура, європейська культура Середньовіччя, Відродження, Нового часу та їх значення для сучасної культури європейсько-північноамериканського регіону. Культура тропічно-африканського культурного регіону, витоки та генезис. Культура латиноамериканського культурного регіону, витоки і динаміка розвитку. Українська культура та специфіка її генезису в контексті культури слов'янства.

## ЗМІСТ І ПЛАНИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

### ЗМІСТ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

| №                                              | Теми та їх зміст                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Кількість годин |
|------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------|
| <b>Модуль 1. Теорія культури</b>               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                 |
| 1.                                             | <p><i>Тема 1. Культурологія як система знань про культуру</i></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Культурологія як наука.</li> <li>2. Школи, напрями і теорії в культурології.</li> </ol>                                                                                                                                                                                                                  | 1               |
| 2.                                             | <p><i>Тема 2. Культурогенез та етногенез. Взаємозв'язок культури і цивілізації</i></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Культурогенез та етногенез, їх специфіка.</li> <li>2. Цивілізація як об'єкт дослідження культурології. Співвідношення понять культури і цивілізації. Лінійність і циклізм в генезисі культури.</li> </ol>                                                                           | 1               |
| <b>Модуль 2. Генезис та генотипія культури</b> |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                 |
| 3.                                             | <p><i>Тема 4. Культура людини доісторичних часів</i></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Характеристика первісного культурного комплексу. Культурна еволюція неоантропа.</li> <li>2. Інститут моралі в історії культури палеоантропа та неоантропа.</li> <li>3. Мистецтво та міфологія первісної людини.</li> </ol>                                                                                        | 2               |
| 4.                                             | <p><i>Тема 5. Давні культури Сходу та їх зв'язок з індійським, далекосхідним, арабо-мусульманським культурними регіонами сучасності</i></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Культура Стародавньої Месопотамії (Шумер, Аккад, Вавілон).</li> <li>2. Культурна традиція Давньої Індії.</li> <li>3. Китайсько-конфуціанська культурна традиція.</li> <li>4. Культура Японії: давнина і сучасність.</li> </ol> | 2               |

|               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |    |
|---------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| 5.            | <p><i>Тема 6. Антична культура, європейська культура Середньовіччя, Відродження, Нового часу та їх значення для сучасної культури європейсько-північноамериканського регіону</i></p> <p>1. Культура Стародавньої Греції, її специфіка.<br/> 2. Культура Риму та Візантії та їх значення для розвитку культури європейсько-північноамериканського регіону.<br/> 3. Європейська середньовічна культура та культура епохи Відродження, її вплив на європейську культуру Нового і новітнього часу.<br/> 4. Тенденції сучасного розвитку культури регіону.</p> | 4  |
| 6.            | <p><i>Тема 8. Культура латиноамериканського культурного регіону, витоки і динаміка розвитку</i></p> <p>1. Архітектура Мезоамерики, Чилі та Перу у доколумбовий та сучасний період.<br/> 2. Скульптура та живопис латиноамериканського культурного регіону у доколумбовий та сучасний період.<br/> 3. Декоративно-ужиткові мистецтва Мезоамерики, Чилі та Перу.</p>                                                                                                                                                                                        | 2  |
| 7.            | <p><i>Тема 9. Українська культура та специфіка її генезису в контексті слов'янської культури</i></p> <p>1. Визначні пам'ятки культури дослов'янського населення України.<br/> 2. Особливості культурного розвитку Київської Русі. Мистецтва Київської Русі.<br/> 3. Феномен української барокової культури. Визначні пам'ятки мистецтва бароко.<br/> 4. Модерна українська культура та її провідні складові.</p>                                                                                                                                          | 2  |
| <i>Всього</i> |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | 14 |

## ПЛАНИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

### **Семінар 1. Тема 1. Культурологія як система знань про культуру (1 год)**

#### План

1. Культурологія як наука.
2. Школи, напрями і теорії в культурології.

*Основні поняття теми:* культура, культурологія, теорія культури, історія культури, культурософія.

*Контрольні питання та завдання для роздумів:*

1. Що вивчає культурологія?
2. Яка генеза та культурний контекст існування культурології як науки?
3. Охарактеризуйте конкурентні визначення культурології, які випливають із подвійного підходу до неї: а) за сутнісною ознакою (що складає предмет дослідження); б) за аналогією (чим вона є у порівнянні з іншими науками).
4. Що таке культура?
5. Що складає так звану натуру в людині?
6. Вкажіть суть теорії культурних полів.
7. У чому полягає суть синхронного та діахронного принципів у дослідженні форм культури?

*Теми рефератів:\**

1. Історико-філософські традиції аналізу культури.
2. Теорія культурних змін.
3. Життєвий світ людини за Е. Гуссерлем.

*Основна література\*\*:*

1. Гатацька С.М. Філософія культури. – К.: Либідь, 2005. – 326 с.
2. Матвєєва Л.Л. Культурологія: навч. посіб. – К.: Либідь, 2005. – 511 с.

---

\* Реферати виконуються за погодженням з викладачем, що веде семінарсько-практичний курс.

\*\* Наведений список основної і додаткової літератури має використовуватися і до наступних тем.

3. Теорія та історія світової і вітчизняної культури: курс лекцій / Бичко А.К., Гнатенко П.І., Феоктистов А.М. та ін. – К.: Либідь, 1993. – 392 с.

*Додаткова література:*

1. Історія світової культури / Керівник автор. колективу Л.Т. Левчук. – Вид. 3-є, переробл. і доп. – К., 2010.
2. Історія світової культури. Культурні регіони / Л.Т. Левчук. В.С. Гриценко, В.В. Єфименко та ін. – Вид. 3-є. – К., 2000.

**Семінар 2. Тема 2. Культурогенез та етногенез.  
Взаємозв'язок культури і цивілізації (1 год)**

**План**

1. Культурогенез та етногенез, їх специфіка.
2. Цивілізація як об'єкт дослідження культурології.  
Співвідношення понять культури і цивілізації.
3. Лінійність і циклізм в генезисі культури.

*Основні поняття теми:* культурогенез, етногенез, світова культура, локальна культура, культура регіону, культура епохи, національна культура, цивілізація.

*Контрольні питання та завдання для роздумів:*

1. Розкрийте зміст поняття цивілізації.
2. Що таке «культура регіону»?
3. «Конкретні духовні форми – ось що пізнають науки про культуру» (П. Флоренський). Чи можна погодитись з такою думкою російського мислителя?
4. Вкажіть періодизацію розвитку людства за Гесіодом.
5. У чому полягає суть уявлень про циклічний характер існування локальних культур?
6. Хто такі пасіонарії за Л. Гумільовим та яку роль вони відіграють у генезисі культури людства?
7. Що таке «футурологічний шок»?

*Теми рефератів:*

Концепції культурогенезу та їх історична динаміка.

**Семінар 3. Тема 4. Культура людини доісторичних часів (2 год)**

План

1. Характеристика первісного культурного комплексу. Культурна еволюція неоантропа.
2. Інститут моралі в історії культури палеоантропа та неоантропа.
3. Мистецтво та міфологія первісної людини.

*Основні поняття теми:* палеоантроп, неоантроп, культурна еволюція, первісний культурний комплекс, синкретизм, мурал, мораль, мистецтво.

*Контрольні питання та завдання для роздумів:*

1. Розкрийте зміст поняття культурної еволюції.
2. Що таке «первісний культурний комплекс»?
3. «Культура – це тонка оболонка над розпеченим хаосом» (Ф. Ніцше). Чи можна погодитись з такою думкою мислителя?
4. Вкажіть періодизацію розвитку людства кам'яного віку.
5. У чому полягає суть уявлень еволюціонізму та креаціонізму щодо існування людини та чинників розвитку її культури?
6. Хто така денісовська людина та яку роль вона відіграла у генезисі людства?
7. Що таке «культурний шок» у зносінах представників так званих цивілізованих і примітивних культур?

*Теми рефератів:*

1. Мізинські меандровий та «шумливий» браслети.

2. Пам'ятки духовної культури людини кам'яного віку на землях України.

**Семінар 4. Тема 5. Давні культури Сходу та їх зв'язок з індійським, далекосхідним, арабомусульманським культурними регіонами сучасності (2 год)**

План

1. Культура Стародавньої Месопотамії (Шумер, Аккад, Вавілон).
2. Культурна традиція Давньої Індії.
3. Китайсько-конфуціанська культурна традиція.
4. Культура Японії: давнина і сучасність.

*Основні поняття та персоналії теми:* традиція, родоплемінний устрій; скульптура Саргона, Ворота богині Іштар; варна, шастри (канон), «Рігведа», «Махабхарата», «Рамаяна», ступа в Санчі, Тадж-Махал в Агрі, живопис Аджанти, Калідаса; культура Яньшао, культура Луншань, маска тао-те, ієрогліф, «Шицзін» («Книга пісень»), «Шуцзін» («Книга історії»), Кун-цзи, жень (людинолюбство), лі (правила поведінки, сяо (шанування старших), чжун (вірність господареві), «Дао де цзін», «Канон про гори й моря», «Канон про внутрішнє», Лі Яньнянь, Сим Сянжу, Лі Бо, Ду Фу, жанр хуаняо «квіти-птахи»), пейзаж шань-шуй («гори-води»), традиція «хуалянь» (розфарбоване обличчя) в театрі, медитація, чайна церемонія, каліграфія; Ніхон (самоназва Японії), кераміка Дземон, кофун (курган), богиня Аmaterасу, синтоїзм, «Ісе-моногатарі» («Повість про Ісе»), Мурасакі Сикібу, цукінамі-е (картини про місяці року), сикі-е (картин про пор року), нісе-е (картини імітації), укійо-е (картини мінового світу), танка (короткі п'ятивірші з 31 складу), ута-авасе (поетичні змагання), ікебана, естетичний принцип «сабі-вабі» (краса простоти); маздаїзм, іслам, сеїд, шейх, кахин, яхуді (община), насара

(християни Аравії), Кааба, Коран, Сунна, Шаріат, салат (п'ятиразова молитва мусульман), закят (пожертва грошей бідним), Мухаммад, Омар ібн Абі Рабіа, Абу Нувас, Абу-ль-Атахія, Абулькасим Фірдоусі, Омар Хайям, Джалаледдін Румі, Шамседдін Хафіз, «Книга пісень» (Абу-ль-Фарадж-аль-Ісфahanі), Камаледдін Бехзад, Альгамбра (палац Комарес, палац Левів).

*Контрольні питання та завдання для роздумів:*

1. Які передумови формування особливостей цього культурного регіону?
2. Охарактеризуйте роль традиції для існування культури даного регіону.
3. Вкажіть видатні пам'ятки (духовні та матеріальні), які репрезентують культуру Стародавньої Месопотамії.
4. Охарактеризуйте значення мистецтва в культурі Індії та назвіть визначні його пам'ятки.
5. Розкрийте специфіку мусульманської епохи в культурі Індії.
6. Назвіть культурні здобутки далекосхідного культурного регіону на прикладі Стародавнього Китаю.
7. Вкажіть на культурні здобутки Японії періоду законів Рицурьо.

*Теми рефератів:*

1. Епос про Гільгамеша - визначна пам'ятка культури Месопотамії.
2. "Махабхарата" і "Рамаяна" - пам'ятки культури Стародавньої Індії.
3. Пам'ятки мистецтва культури Дземон.

**Семінар 5. Тема 6. Антична культура,  
європейська культура Середньовіччя, Відродження,  
Нового часу та їх значення для сучасної культури  
європейсько-північноамериканського регіону (4 год)**

План

1. Культура Стародавньої Греції, її специфіка.
2. Культура Риму та Візантії та їх значення для розвитку культури європейсько-північноамериканського регіону.
3. Європейська середньовічна культура та культура епохи Відродження, її вплив на європейську культуру Нового і новітнього часу.
4. Тенденції сучасного розвитку культури регіону.

*Основні поняття й персоналії теми:* Кносський палац, Левові ворота в Мікенах, золота маска Агамемнона, дем (село), поліс, агора, мегарон, генікей, Гомер, Гесіод, храм Парфенон (архітектори Іктін, Каллікрат, під керівництвом Фідія), скульптури: «Дорифор» Поліклета, «Дискобол» Мирона, Есхіл, Софокл, Еврипід, Арістофан, «Аргонавтика» Аполонія Родоського, натурфілософія; фамілія, республіка, Аппієва дорога, Тит Лівій Андронік, Тіт Лукрецій Кар, Марк Туллій Цицерон, Вітрувій («Про архітектуру»), Овідій; деспотія, пентархія (існування п'яти рівноправних патріархій – Римі, Константинополі, Александрії, Антіохії, Єрусалимі), ксенофобія, ісихазм, Роман Солодкоспівець, храм Святої Софії (архітектори Анфемій із Трал та Ісидор з Мілету); автаркія, індивідуалізм, теоцентризм, гуманізм, антропоцентризм; раціоналізм, логіцизм, техноцизм.

*Контрольні питання та завдання для роздумів:*

1. Які Ви можете пригадати видатні пам'ятки мистецтва мінойської культури?

2. Що таке поліс та яке він мав значення для організації життя давніх мешканців Еллади?
3. Яку роль відведено жінці в культурі Давньої Греції?
4. Вкажіть основні риси культури Риму і порівняйте її з культурою Візантії.
5. Назвіть найхарактерніші риси культури європейського Середньовіччя.
6. Яких видатних діячів культури та мистецтва доби Відродження Ви можете назвати?
7. Охарактеризуйте вплив культури Риму та Візантії на розвиток культури Західної та Південної Європи.

#### *Теми рефератів:*

1. Театр і драматургія Стародавньої Греції.
2. Вплив християнства на розвиток світової культури.
3. Творчий геній Леонардо да Вінчі.
4. Творчість Альбрехта Дюрера.
5. Феномен тоталітарної культури.
6. Культура в умовах глобалізаційних процесів сучасності.

### **Семінар 6. Тема 8. Культура латиноамериканського культурного регіону, витоки і динаміка розвитку (2 год)**

#### **План**

1. Архітектура Мезоамерики, Чилі та Перу у доколумбовий та сучасний період.
2. Скульптура та живопис латиноамериканського культурного регіону у доколумбовий та сучасний період.
3. Декоративно-ужиткові мистецтва Мезоамерики, Чилі та Перу.

*Основні поняття й персоналії теми:* конкіста, метис, самбо, мулат, культура Індіоамерики, євроамериканська

культура Латинської Америки, афроамериканська культура Латинської Америки, Карибська Америка, креолізм, негризм, культури Мезоамерики (ольмеки, майя, теотіуакан, тольтеки, самотеки), культури Центральних Анд (чавун, паракас, наска, мочіка, тіауанако), Мануель Гонсалес Прада, Пабло Куельо, Дієго Рівера, Давід Альваро Сікейрос.

*Контрольні питання та завдання для роздумів:*

1. Коли та за яких умов з'явилася людина на Американському континенті?
2. Розкрийте походження мешканців Латинської Америки.
3. У чому полягає культурна самобутність мешканців Латинської Америки?
4. Охарактеризуйте своєрідність локальних культур доколумбового періоду.
5. Розкрийте специфіку культури Латинської Америки колоніального періоду.
6. Вкажіть культурні надбання даного регіону за доби національно-визвольного періоду та буржуазних революцій.
7. Яких видатних сучасних митців Латинської Америки Ви знаєте?

*Теми рефератів:*

1. Мистецтво сучасної Латинської Америки.
2. Пауло Коельо – видатний бразильський письменник та поет.

**Семінар 7. Тема 9. Українська культура та специфіка її генезису в контексті слов'янської культури (2 год)**

План

1. Проблема етногенезу українства та особливості формування української культури. Періодизація розвитку української культури.

2. Визначні пам'ятки культури дослов'янського населення України.
3. Особливості культурного розвитку Київської Русі.
4. Феномен української барокової культури.

*Основні поняття та персоналії теми:* «Велесова книга», «Повість минулих літ» Нестора Літописця, «Літопис» Самійла Величка, Софія Київська, антеїзм, кордоцентризм, естетизм.

*Контрольні питання та завдання для роздумів:*

1. Вкажіть, як осмислює майбутність слов'янства, й зокрема українства, німецький філософ, просвітитель та основоположник історичного підходу в дослідженні культури Йоганн Готфрід Гердер.
2. Охарактеризуйте міфологічні уявлення східних слов'ян.
3. Які Ви знаєте визначні пам'ятки культури та мистецтва Київської Русі?
4. Що таке антеїзм і яку роль він відігравав у світорозумінні предків українців?
5. У чому полягає, на Ваш погляд, естетизм побуту та культури загалом у українців?
6. З якими слов'янськими культурами найбільш споріднена культура українства? Відповідь обґрунтуйте, навівши конкретні приклади.
7. Назвіть видатні пам'ятки мистецтва України доби бароко.

*Теми рефератів:*

1. Мистецтва Київської Русі.
2. Військове мистецтво княжої доби.
3. Архітектура українського бароко.
4. Визначні пам'ятки мистецтва бароко.
5. Модерна українська культура та її провідні складові.

## **ІНСТРУКТИВНО-МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО СЕМІНАРУ**

1. В умовах кредитно-модульної системи навчання оцінюються лише ті завдання, які безпосередньо пов'язані із засвоєнням навчального матеріалу: усні відповіді, тести, завдання, реферати, біографічні повідомлення та доповіді на семінарських заняттях.
2. Викладач встановлює термін, до якого студенти зобов'язані виконати завдання семінарських занять. Письмове завдання, здане студентом несвоєчасно, зараховується, але оцінюється у 0 балів.
3. У межах кожного модуля не менше однієї теми виноситься на самостійне опрацювання. Рівень самостійного опрацювання теми перевіряється викладачем на консультації. Студенти, які претендують на автоматичне одержання оцінки за модуль, складають тему викладачеві, який здійснює підсумковий контроль (залік, екзамен). Студенти, які не склали тему для самостійного опрацювання, не можуть одержати оцінку за модуль автоматично.
4. По завершенні вивчення кожного модуля студент виконує підсумкову модульну роботу (ПМР). ПМР проводиться у письмовій формі та виконується в навчальний час, що відображається в робочих

навчальних планах і робочих навчальних дисциплінах.

5. Під час складання ПМР студенти можуть користуватися лише тими матеріалами, які дозволені викладачем. У протилежному випадку студент усувається від складання ПМР, на роботі робиться відповідний запис, у залікову відомість виставляється 0 балів за ПМР та за модуль.
6. Якщо студент не з'явився на ПМР, у відомості зазначається «не з'явився» та виставляється 0 балів за модуль. Студенти, які навчаються за індивідуальним планом, зобов'язані складати ПМР у визначений деканатом час. В іншому випадку студенти відкликаються із занять за індивідуальним планом на підставі службової записки декана.
7. Результати ПМР та оцінка за модуль заносяться у залікову відомість у 100-бальній шкалі протягом трьох робочих днів після складання ПМР. Результати ПМР доводяться до відома студентів не пізніше трьох робочих днів після складання.
8. Студенти, які не погоджуються з оцінкою ПМР, мають право звернутися до викладача та отримати обґрунтоване пояснення; у випадку незгоди студент може звернутися з письмовою апеляцією до завідувача кафедри в день оголошення результатів.

Завідувач кафедри та викладач мають розглянути апеляцію у присутності студента протягом двох днів з дня її подання та прийняти остаточне рішення щодо оцінки ПМР. (Через апеляцію оцінка не може бути зменшена). Якщо студент не звернувся з апеляцією у встановлений термін, то оцінка, виставлена раніше, є остаточною.

## ЕКЗАМЕНАЦІЙНІ ПИТАННЯ

1. Зміст поняття "культура".
2. Сутність та функції культури. Природа і культура.
3. Принципи класифікації генезису культури та його основні етапи.
4. Форми культури, їх витoki і динаміка розвитку.
5. Предмет культурології як науки. Методи дослідження в культурології.
6. Концепції культурогенезу (трудова, ігрова, психоаналітична тощо).
7. Напрями і школи в культурології.
8. Характеристика культурогенезу, його детермінанти і специфіки.
9. Характеристика етногенезу та його виявів.
10. Поняття "культура" і "цивілізація", їх співвідношення.
11. Зміст поняття "національна культура".
12. Зміст поняття "локальна культура".
13. Зміст поняття "масова культура".
14. Зміст поняття "елітарна культура".
15. Зміст поняття "культура регіону".
16. Зміст поняття "культура епохи".
17. Зміст поняття "інкультурація".
18. Зміст поняття "культурна асиміляція".
19. Культурна адаптація.
20. Аккультурація як феномен.
21. Зміст поняття "культурна дифузія".
22. Культурна глобалізація та її наслідки.
23. Цивілізація як об'єкт дослідження культурології.  
Лінійність і циклізм в генезисі культури.
24. Загальна характеристика класифікації культур регіонів за ЮНЕСКО.
25. Культура людини доісторичних часів.
26. Мистецтво та міфологія первісної людини.
27. Інститут моралі в історії культури палеоантропа та

неоантропа.

28. Культура Стародавньої Месопотамії.
29. Культура Стародавнього Єгипту та її особливості.
30. Культурна традиція Стародавньої Індії.
31. Культура Стародавнього Китаю.
32. Китайсько-конфуціанська культурна традиція.
33. Культура Стародавньої Греції, її особливості.
34. Культура Стародавнього Риму, її специфіка.
35. Культура Стародавнього Риму та її значення для розвитку культури європейсько-північноамериканського регіону.
36. Культура Візантії та її вплив на культуру європейського регіону.
37. Європейська середньовічна культура, її витоки та специфіка.
38. Культура епохи Відродження, її вплив на європейську культуру Нового і новітнього часу.
39. Живопис та література епохи Відродження.
40. Театр як феномен культури.
41. Стилi бароко i класицизму в європейській культурі ХУП-ХУІІІ ст.
42. Романтизм та модерн в культурі Європи.
43. Культура латиноамериканського культурного регіону, її складові.
44. Архітектура Мезоамерики, Чилі та Перу у доколумбовий період.
45. Культура Тропічної Африки. Бронзова скульптура Беніну.
46. Схід і Захід як предмет культурологічного аналізу. Особливості традиції у функціонуванні й розвитку культур Сходу.
47. Генезис китайської культури.
48. Культура Японії: витоки і динаміка розвитку.
49. Періодизація розвитку української культури.
50. Дохристиянські вірування праукраїнців.

51. Історичні передумови виникнення української культури.
52. Специфічні риси української культури, їх динаміка.
53. Вплив християнства на культуру Києво-руського періоду.
54. Народження модерної української культури в ХІХ ст.
55. Стил ь класицизму в архітектурі України ХІХ ст.
56. Стил ь еклектики в архітектурі України ХІХ ст.
57. Стил ь "модерн" в архітектурі України кінця ХІХ-ХХ ст.
58. Розвиток українського кіномистецтва.
59. Український живопис.
60. Українська культура на сучасному етапі: стан і перспективи розвитку.

